

szak- és társadalmi lap az erdészeti személyzet részére.

Előfizetési árak:

Egész évre	8 kor. — fl.
Fél évre	4 kor. — fl.
Negyed évre	2 kor. — fl.

Előfizetési díjak, hirdetések s bármily írásbeli közlemények a lap szerkesztőségéhez küldendők.

Megjelenik
minden Szerdán.

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 20 fl. Ajánlköztásoknál eladás vételnél minden szó után előre beküldendő 4 fl. Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mérsékelt díjak egyezség szerint.

VII. évfolyam.

Szászsebes, 1903. Szeptember 23.

52. szám.

Évfolyam zárás.

Mai számunkkal végére jutottunk lapunk VII-ik évfolyamának s tekintettel arra, hogy annak elődje, az »Erdőőr« című lapunk két éven át jelent meg, immár kilenc hosszú év telt el azóta, hogy az erdészeti és vadászati altiszti személyzetet régi tespedéséből felrázni, azt egy közös zászló alá toborzani s benne a saját érdekei iránt való érdeklődést felkölteni megkíséreltük s ezen a kilenc éven át folyton buzgólkodtunk és fáradtunk ebben az irányban.

Most, a kilenc év leteltével némi visszapillantást akarunk vetni a teljesített munkákra és annak eredményeire.

Tagadhatlan tény az, hogy az erdészeti altiszti személyzet nagy részének helyzete a lefolyt kilenc év folyamán lényegessen javult, kivált a kincstáriaknál és a községi és közbirtokosági erdőöröknél, az utóbbiaknál az erdőknek állami kezelésbe történt átvételével, minek kifoiyása álásuk állandósítása és javadalmazásuknak legalább részben való rendezése volt. Ilyen módon mintegy hatezer erdészeti altiszt helyzete ha nem is rózsás és teljesen kielégítő, de a régihez képest legalább tűrhető lett s hogy ez megtörtént, abban — azt hisszük — a mi munkálkodásunknak is volt némi része, mert ugyyszólván a mi lapunk volt az első, mely az

erdészeti altiszti személyzet tűrhetetlen helyzetére mindjárt megindulása után felhívta volt az irányadó körök figyelmét s a mi lapunk adta meg azt a lökést, mely a kincstári altiszteket felbátorította helyzetük javításának felsőbb helyen való kérelmezésére. Hátra lenne még mindkét ágazatnál a szolgálati pragmatika, mely ugy kötelességeiket, valamint jogait félremagyázhatlanul körvonalozná s a melynek kivívására a jövőben minden lehető el kell követnünk.

Nagyobb eredményeket, olyanokat, a melyekről ábrándoztunk, nem sikerült elérnünk s hogy nem, az magának az erdészeti és vadászati altiszti személyzetnek a hibája, melynek tulajnyomóan nagy része vagy nem hallotta az őt hívó szöztatot, vagy ha meg is hallotta, azt egyik fülén be, a másikon pedig kieresztette s nem sietett a kitűzött zászló alá sorakozni s kivenni a maga részét is a küzdelemből, hanem tétlenül, összetett kézzel nézte annak a csekély számu jobbnak az erőlködését és küzdődését, abban a reményben, hogy talán majd ezeknek sikerül kivívni az ő jólétüket is.

Kutatjuk, keressük az okát ennek a visszahuzódásnak s nem birjuk azt megtalálni. Azt, hogy az erdészeti és vadászati altiszteknek olyan nagy részénél nem lenne meg a képesség helyzetének a felfogására, a milyen nagy részt tétlennek ismerünk, még csak feltételeznünk sem szabad, mert ha így állana a dolog, akkor ezeknek fölibe kellene helyeznünk még a legalacsonyabb fokon álló napszámosokat is, kik köz-

tudomás szerint az utóbbi időben egyleteket alakítanak, érdekeiket szolgáló lapokat tartanak fenn, szóval még anyagi erejüket is meghaladó áldozatokat képesek hozni azért, hogy megmutassák a világnak, hogy annak ők is tényezői, még pedig olyanok kiknek nem csak kötelességeik, de jogaik is vannak és nem szűnnek meg küzdeni ezeknek a jogoknak a kivívásáért. És harcukat igaz lelkesedéssel, nem csüggedő erélylyel folytatják s nem riasztják őket vissza sem a tapasztalt kudarcok, sem küzködésüknek eredménytelensége.

Nem bocsátkozunk annak a vitatásába s nem is kutatjuk, hogy mennyi jog és igazság van ennek a szegény munkás népnek a küzködésében, mert ez nem a mi feladatunk, hanem csak kitartásukat, lelkesedésüket és áldozatkészségüket bámuljuk s elgondolkozunk azon, hogy milyen szép eredményeket lehetne elérni az erdészeti és vadászati altiszti személyzet társadalmi, szolgálati és javadalmazási helyzetének a javításánál hasonló buzgóság, kitartás és áldozatkészség mellett!

Sajnos, az eddigi tapasztalatok után arra a következtetésre kell jutnunk, hogy még közel sincs itt az erdészeti és vadászati altiszti személyzet megváltásának órája, mert — a szentírás szavaival élve — szemeik vannak, de nem látnak, füleik vannak, de nem hallanak, szóval nem törődnek sem magukkal, sem sorsukkal, hanem a fatalisták egykedvűségével fogadják azt, a mit a sors éppen juttat nekik. Így van

ez most legalább az összes erdészeti és vadászati altisztek 90—95 százalékánál, míg a közérdekkel alig törődik 5—10 százalék, mely azután küzdeni és a közös érdek oltárára áldozatot is hozni.

És ez a kicsiny de lelkes csapat az, mely minket a további küzdelemre buzdít s megacélozza akaratunkat és tetterőnket és addig, míg ez kitart lobogónk alatt és oldalunk mellett, nem teszünk le arról a reményről, hogy később bár, mint a hogy lehetett volna, de előbb-utóbb mégis csak megérjük az elénkbe tűzött célok elérését és az általunk szolgált igaz ügy diadalra jutását.

Azt hisszük és reméljük, hogy a velünk tartó ez a kicsiny de lelkes csapat továbbra is hűségesen kitart mellettünk s ezentul is támogatni fog a közjónak szentelt önzetlen munkálkodásunkban, ezen felül pedig igyekezni fog közös ügyünknek megszerezni azokat a kartársakat is, kik még eddig csak távolról való szemlélői voltak törekvéseinknek s így majd nem fogyni, hanem folyton szaporodni fog a harcosaink száma.

Ez a hitünk és reményünk készítet arra, hogy a jövő hó 4-én megindítsuk lapunk VIII-ik évfolyamát s adja Isten, hogy abban az eddigiek-nél nagyobb sikereket érthessünk el, kivált pedig hogy sikerüljön nekünk az összes erdészeti és vadászati altisztekben az összetartozandóság és egyetértés érzetét felébreszteni s valamennyi-

TÁRCZA.

Viharban.

Irta: Boér Miklos.

(A „Vadász-Lap” után.)

A Sármas völgyében ért bennünket a mosolygó nyári hajnal, mely friss lebbenéssel, illattal telt levegőt hozott felénk, a bükkös erdőséggel borított Meszes rejtelmes völgyeiből . . .

Gazdagon volt behintve, csillogó-villogó harmatgyöngyekkel a kies völgy minden fűszála. Térdig fűrödtünk a gyémánttisztaságu vízcseppekben s dalos jó kedvvel szökkigyőzik végig a völgy virágos öléen. A Meszes iegmagasabb csucsa az Észak, ködben uszott: egyetlen fája sem volt kivehető. A hegység aljában tisztán, mozdulatlanul és némán csoportosultak a kisebb-nagyobb cserjések, a három-négy éves vágásoknál sarjadzott új élet, az erdő eleven, egészséges ifjúsága.

A hajnal hasadása még csak a gyöngye világos csíkot rajzolta a keleti égboltozat peremére, de még nem tűnt volt fel az eleven rózsaszín a kékség e csodás ékessége, mely a közelgő nap fenséges érkezését jelzi. A bokrokból még nem kelt ki az élet; madarak édesen pihentek a hajnal éltető hűségében s még csak álmodozó csipegetésük sem hallasztott. A korán kelő varjúk sem kóvályogtak a légben, a zümmögő bogár-raj sem zsongott kellemetlen nótákat a füleinkbe. Minden pihent még a szent csendességében, csak mi zavartuk a természet hajnali nyugalma, mi eleven kísértetei az erdők, mezők néma éjszakáinak, álmodozó hajnalának..

Vig beszélgetések közt ballagtunk el egy tanya mellett, melynek udvarán békés egyetértésben heverésztek a jámbor juhok, kecskék és egy kár nyalka őz. Néhány héttel előbb még 5—6 darabb rab-őz ékesítette a tanya udvarát; de a többi úgy látszik, megunta a fogságot s ellillant a közeli Meszes rengetegeibe, a hol bizonyosan edesebb, szabadabb az élet, nemesebb időtöltések kínálóznak,

őket szakunk szeretetteljes ápolása mellett még a saját jólétük kivívására is serkenteni.

Végül mindazoknak a tisztelt kartársaknak, kik akár szellemi, akár anyagi támogatásukkal eddigi munkálkodásunkat lehetővé tették, hálás köszönetünket nyilváníthatjuk s kérjük őket, hogy ebben a támogatásukban jövőre is, még fokozottabb mértékben részesíteni sziveskedjenek.

A méhészet némely kérdései.

(Polytatás és vége).

III. A méhek téli gondozása. A méhek nyugalma elengedhetetlen követelmény. Ügyeljen a méhész arra, hogy a kaptárok közelébe senki és semmi ne férközhessen, a méheket se ember, se állat ne háborgassa. Az egerek, harkályok, czinkék sok nyugtalanságot okozhatnak a méheknek. El kell őket riasztani.

Arról is gondoskodjék a méhész, hogy a szabadban telelő kasok és kaptárok szél-től védve legyenek, ha másként nem, szél-ellenzőkkel; mert a gyöngye szél is inkább elcsigázza a méheket mint a 10—15 fokos csöndes hideg.

A méhes elől takarítsuk el a havat és hintsünk polyvát vagy szalmát a földre, hogy a derültebb enyhébb napokon ki-kijövő méhek ne a havon vagy a hideg földön pihenjenek meg. A kaptárokat és kasokat borító havat azonban csak olvadáskor kell eltakarítani, hogy a méhek lakása át ne nedvessedjék. Száraz időben jó melegtartó és egyuttal szélfogó is a hó. Csapadékos, lucskos időben könnyen átnyirkosodnak a kaptárok s belül penészt fognak és a lépeket is meglepi a penész, a mi káros hatásu szokott lenni. Nehogy ez bekövetkezzék, az előrelátó méhész már annak idején

ugy állította föl méhesét, hogy a kaptárokat se alulról, se fölülről jövő nedvesség ne érje,

Enyhe derült napok déltáján tisztulásra röphelhetnek a méhek, a mi igen jó hatással lesz rájuk. Ilyenkor nézzünk be a kaptárba s ha az itatóüveg kiürült volna, töltsük meg újra. A költőtér megnyitása azonban nem ajánlatos még. A röphöllyukon egy kampós dróttal óvatosan benyulva, az esetleg odahullott holt méheket huzogassuk ki. A téli fészkek jó melegen legyenek.

A betelelés alkalmával kimaradt üres lépeket válogassa ki a méhész, az épeket, szép világosokat függeszsze föl száraz, szellős helyre s koronként járassa meg kénfüsttel, különben a viasz-moly ütne benne tanyát; — a nagyon fekete, öreg lépeket pedig tördelje ki a keretből s az összegyűjtött léptörmelékkel együtt olvaszsza ki s préseljen belőle mulépet.

Az üres kaptárokat és eszközöket, valamint a kimaradt üres kereteket javíthatja ki a méhész és csináljon újakat, hogy a közeledő tavaszra minden rendben legyen. Végül ismereteink gyarapítása céljából jó könyvek és folyóiratok olvasására is kedvező alkalom a tél.

IV. Általános tájékoztató a méhészközönség részére. A méhtenyésztés ügykörébe vágó bármiféle utbaigazításért, fölvilágosításért mindenki, akár levelező-lapon is, bizalommal fordulhat a méhtenyésztési szak-kozegekhez, kik készséggel s azonnal megadják a kívánt felvilágosítást, sőt a méhészkedni szándékozónak a méhesládok beszerzésében, kaptárok és eszközök megrendelésében és készítésében, valamint méhesek fölállításának tervezésében segítségükre vannak; nemkülönben — ha ezt a ministeriumhoz, vagy az országos méhészeti felügyelőhöz intézett egyszerű levélben vagy levelező-lapon kéri — az okszerű tenyésztésbe való bevezetésük végett a méhészeti felügyelők által vándortanítót küldenek abba a községbe.

A tanyai ebek, a mint észrevettek bennünket, azonnal őrállást foglaltak el s öblös hangon vakantottak egyet-egyet. Ezzel jelezték a tanya gazdájának, hogy idegenek bolyonganak a csöndes porta tájékán. A gazda fel is ébred, a ház félszere alatt, illatos szénából vetett ágyból felemelkedik s kinéz az utra a hol mi haladunk.

— Jó reggelt Pista bácsi! — köszöntöttük a gazdát.

— Aggyon az Isten! — köszönt vissza álmosan s szemeit megtörölgetve ujjai bütykével, nagyot nyújtózkodva felénk tartott . . .

— Hova igyekeznek az urak? — kérdezte most már bizonyos érdeklődéssel.

— Megyünk nyul-süldőt lőni, egyet vigadni a szabadban, a hol Pista bácsi mindennap olyan vigan tölti az idejét. . .

— Jobb is itt, mint az emberek közt, — szólott s azzal körülhordozta fürkésző tekintetét a nagy mindenségben, még szippantott is egy nagyot az

»ájer«-ből, mintha a levegő szagát mérlegelte volna s így folytatta beszédét;

— Azt tanácsolom azonban, hogy jobb lesz vissz térni, vagy csak itt maradni a közelben: mert szükség lesz a Pista bácsi kunyhójára!

— Ugyan miért?

— Majd meglátják az urak! — felelt, míg hamisan mosolygott rövidre nyírott bajusza alól . . .

Mi is körül tekintettünk a végtelen környezeten s föl akartuk ismerni ama természeti jelenségeket, melyekből következteni lehet a közeli jövőre. Láttuk, hogy az a nagy köd-oszlop, mely a Meszes ormaira nehezedik: gomolyogni kezd s néhány pillanat alatt, mint egy hatalmas folyó, ömlik a Sarmás völgyére . . .

— Ugy-e, Pista bácsi, hogy az a köd jelent valamit?

— Az is, válaszolt lakonikusan.

Hát még mi? — faggattuk az öreget . . .

A »levegő ájerének« a szaga. Hanem ehhez tudni kell. Sok időbe került nekem is, míg megtanultam.

Ez az illetőkre semmiféle kötelezettséget vagy költséget nem ró.

Méhtenyésztési közegek: az országos méhészeti felügyelő vezetése alatt, kinek székhelye Budapest, hivatali helyisége I. kerület, Krisztinakörut 81., — a következő földrajzi kikerekítéssel működő vándortanitók:

I. kerület. Kiterjed: Bács-Bodrog-, Csongrád-, Heves-, Jász-Nagy-Kun-Szolnok-, Pest-Pilis-Solt-Kiskun-, Temes- és Torontálmegyékre, Székhelye: Kiskun-Félegyháza.

II. kerület. Kiterjed: Baranya-, Fehér-, Győr-, Moson-, Somogy-, Sopron-, Tolna-, Vas-, Veszprém- és Zalamegyékre. Székhelye: Pápa.

III. kerület. Kiterjed: Árva-, Bars-, Esztergom-, Hont-, Komárom-, Liptó-, Nógrád-, Nyitra-, Pozsony-, Terencsén-, Turóc-, és Zólyommegyékre. Székhelye: Pozsony-Ligetfalu.

IV. kerület. Kiterjed: Abauj-Torna-, Bereg-, Borsod-, Gömör-Kishont-, Máramaros-, Sáros-, Szepes-, Ugocsa-, Ung- és Zemplénmegyékre. Székhelye: Sárospatak.

V. kerület. Kiterjed: Arad-, Békés-, Bihar-, Csanád-, Hajdu-, Szabolcs-, Szatmár- és Szilágymegyékre. Székhelye: Arad.

VI. kerület. Kiterjed: Alsó-Fehér-, Brassó-, Fogaras-, Hunyad-, Kis-Küküllő-, Krassó-Szörény-, Nagy-Küküllő- és Szebenmegyékre. Székhelye: Déva. A vándortanító ideiglenesen Nagy-Enyeden lakik.

VII. kerület. Kiterjed: Beszlercze-Naszód-, Csik-, Háromszék-, Kolozs-, Maros-Torda-, Szolnok-Doboka-, Torda-Aranyos- és Udvarhelymegyékre. Székhely: Kolozsvár.

A vándortanítók április—október hónapok közén kerületeik községeiben szakelőadásokat tartanak az okszerű méhészet elméleti ismereteiből s egyszersmind a méhesaládok helyes gondozását és kezelést gyakor-

latilag is bemutatják. Az előadások alkalmával úgy az elméleti tudnivalókban, mint a méhekkal való bánásmódban mindenkinek utmutatást adnak, a méhesaládok kezelésébe minden járattlant gyakorlatilag bevezetnek.

Hasznos tudnivalók.

Gyümölcsetartás. Bőtermő esztendőben a gyümölcs kényszereladási áron kerül a vásárlók kezére. Az értékesítési viszonyok kedvezőbb alakulásából a termelő gazdák legnagyobb része alig huz hasznót, mert nincs helye, a hol a téli almát eltartsa és kénytelen olyan árért eladni, a milyent a házaló ügynökök ígérnek. A gyümölcstermelő gazdák legnagyobb része tehát teljesen ki van szolgáltatva a vásárlóknak és ezért még hálásnak kell ma lenniök a gazdáknak, hiszen alkalmas pincze hiányában, rakásra rakva, halmozva rothadna a gyümölcs. Ez az aggodalom nem alaptalan, mert a meglevő pinczék legnagyobb része kicsiny, nincsen álványokkal ellátva, alkalmatlan is. Köztudomásu, hogy például a batul-alma igen könnyen, miként mondani szokás: „pinczeit kap“ (penészt, dohos-ságot), de a pinczében tartott besavanyított káposzta és egyebek nem ritkáo kiállhatatlan büze sem szolgál az u. n. csemegealma előnyére. Elég az hozzá, elmondhatjuk nagy általánosságban, hogy almatermelésünk terjedtével az eltartáshoz nincsenek alkalmas helyiségeink és így felmerül a kérdés, érdemes-e ilyenekről gondoskodni és ha igen, minők legyenek azok? Hogy november hó végén kétszerakkora, karácsony felé pedig, különösen a piros almát érte, háromszorosa, a tavasz felé pedig négy—ötszörös árat adnak jól eltartott csemegealmáért, arról ha megfigyeljük az áralakulásokat, minden ember meggyőződhet. Sőt azt is láthatjuk, hogy a tavasz felé a piacokon nincsen már

Édes apám már pendeles gyermekkoromban tanítgatott rá, — az Isten nyugosztalja meg!

Mi is szaglálni kezdtük a »levegő ájerét, de egyebet sem éreztünk, mint illatos, hűs lebbenést, mely a Meszes köd-tornyait lerombolta s kergette maga előtt le a Sarmás völgyön, a Zilah-patak völgyébe...

Bucsut vettünk a tanya gazdájától s tovább állottunk jóízűet mosolyogva a Pista bácsi nagy tudakosságán. A tanyai ebek utánunk ugattak, aztán visszatértek pihenő helyeikre, hol bevárják, míg a kolompos ürü jelt ad az általános fölkelésre. Mikor azután kivonul az egész tanya állatnépessége; otthon csak az egerésző cziczák s a fejérnépek maradnak, ez utóbbiak is csak addig, míg a harmat felszárad, akkor a mezei és kerti munka szorgossága őket is elzavarja a békés kis tanyából...

* * *

A ködtől megtisztult a Meszes s a völgy is lassan kibontakozik a földön bolyongó fellegből. A keleti égbolt peremén megjelenik a tűznap aranyos-

ságra fényfodra. Nem rózsaszín, nem biborpiros, hanem valami különös tűzsárga, hogy szinte vakító a fénye, pedig még a napsugarak nem tüzdelték át csodálatos lenge szövetét...

A míg a természeti jelenség fenségességében gyönyörködünk, egyre jobban elmarad mögöttünk a kis tanya... Közel vagyunk már a Meszes lábához, melyet odafeszített a Sarmás-völgy fejéhez, hogy hatalmas testét annál magasabbra emelhesse... Néhány percz múlva egy sárga tüztengerben megjelenik a hegység ormai fölött a tündöklő, ragyogó, égő napkorong, Sugarai föliszszak az égboltozat párkányzatáról a színes levegőt a föld minden virágából, fűszáláról, leveléről a tündöklő harmatcseppeket. Tündöklőssé változik egyszerre a megmérhetetlen magasság és mélység; a földből, a növények testéből kiömlő párázat tikkasztó hőséggé forralódik s már a reggeli órákban elviselhetetlenné válik a rekkenő meleg. Edzett vadász-testünk sem bírja ki e szokatlan forróságot s igyekszünk a Meszes rengetegébe, a völgyek

élvezhető magyar termésű alma, mert egyrészt nem termelünk tartós almát (pl. Török Bálint, Bánfi Pál, sikulai stb. fajokat), másrészt pedig nem gondoskodunk az eltartáshoz megfelelő helyiségekről és ha az eltartásra történik is itt-ott kísérlet, az alkalmas helyiségek hiányában balul üt ki, mert halljuk a panaszt: rosszul jártam, rothad az almám.

Az eltartás ellen többnyire azt szokták okul felhozni, hogy rothad az alma és sok munkával jár az elhelyezése, továbbá, hogy a megrothadó mennyiség értéke megfelel a később fizetett magasabb áraknak.

Hogy miért rothad az alma, azt vajmi kevesen kutatják, pedig nagyon tanulságos észleleteket tehetnének, így például előidézi a rothadást: 1. rossz a gyümölcs eltartására alkalmatlan helyiség; 2. a pince-érettség bekövetkeztének ideje; 3. az alma gondatlan kezelése, szedése. A pinceérettségre vagy egy-egy fajtanak a túlérésére, rothadására a fajta mellett ismét a helyiség bír döntő befolyással; volt rá eset, hogy egy alacsony, egyenletes hőmérsékletű, sötét és nem tulnyirkos helyiségben még a korai érésű, korán pettyesedő, túlérő ponylik alma májusig is elállt épen. S mindenki tudja, hogy az alma ép volta, féreg-, nyümentessége szintén elsőrendű befolyással bír a tartósságára.

A mint látjuk, az alma tartóssága, beérési vagy túlérési és így rothadási foka is első sorban a helyiségtől függ, mely helyiségtől első sorban megköveteljük, hogy sötét, alacsony hőfoku, fagymentes és egyenletes hőmérsékletű legyen. Ezen célunkat a hegyoldalba épített, vagy földbe egészen vagy félig bevált pincerendszerrel érhetjük el, melyben a hőmérsékleti ingadozás a legcsekélyebb és a hőfok alacsony, vízgőznyiroktartalma, melyre ha nem ügyelünk, dohos, tulnyirkos lesz a levegő és ebben ismét erősen rothad az alma, miért is az építésnél figyelemmel kell lenni száraz voltára: a szellőztetésre.

mélységébe, a hol friss források, hegyi erek környékében mégis csak hűvösebb a lég s az árnyak világa megvéd a nap tüzsugaraitól.

Az erdő belsejében is tikkasztó hőség uralkodott. A madarak bágyadtan, szárnyaszegetten lihegtek az árnyas lombok alatt; egyetlen hang nem csendül meg a süti berkekben. A békák a víz felületén elterpedtek s csak úgy ziháltak felfújt potrohaik.

Az érények levelei fonnyadtan borultak egymásra s az egész környezetet tropikus égőv nappali álma fogta el. Alig tudtunk magunkon uralkodni mi is. Az ételneműeket, italainkat a sziklák mohos, vizes mélyedéseibe tettük hűsítésre, de csak ritkán vettük elő vadász-poharainkat, hogy felfrissítsük magunkat egy-egy korty ásványvizes borral.... Lustán heverésztünk az erdő selyem pázsitján, mint a salamandra a nedves talajon, páfrány levelek ernyője alatt....

Még távol volt a dél s az égboltozat tükör simaságát, végtelen kékségét egyetlen kóbor felleg sem zavarta meg.... Kacagtunk is olykor-olykor tehe-

Hogy a tartósságra nagy fontosságel bír a fajta is, azt mindnyájan tapasztalhattuk, mert tudvalevő, hogy a sikulai és Bánfi Pál és még néhány fajta csak tavasz felé lesz éretté és a míg ezen érési fokot el nem éri, rendkívül tartós, alig rothad. Ezek mellett a gyümölcs sötétben tartandó és a rothadó példányok 1—2 hetenkint eltávolítandók.

A gyümölcseeltartó helyiségek deszka vagy fonott állványokkal (leszákkal) látandók el, melyek betöltik a helyiség egész magasságát, egymás között annyi hézagot hagyva, hogy a gyümölcs 1—2 hetenkinti megválogatása lehetséges legyen. Ezen állványokra a kényesebb fajták 1 sorba, a kevésbé kényes és tartós fajták pedig az érési idő közelségéig több, 2—3 sorba is tehetők. A mint azonban ürül a pince, azok is átvalogatandók és kedvezőbben helyezendők el.

A rothadásnak végül a nyüvek is előidézői, ilyenek: az alma-moly, a biborszínű alma-furó bogár, a melyek által okozott sebeket, sérüléseket a rothadást elősegítő gombák támadják meg.

Az ország számos helyén van már jelentékeny gyümölcstermés. Okvetetlenül ügyet kell vetnünk az értékesítési viszonyok javítására. Ezt pedig akként érjük el, ha nem gyümölcszüretkor vesztegetjük el a termést kényszer-áron; de megvárjuk azt az időt, mikor az árak jelentékenyen nagyobbak.

Hirdetmény.

az 1903 évben megtartandó erdőőri és vadőri szakvizsgák ügyében.

Az erdőőri szakvizsgák folyó évi október hó 19-én és az erre következő napokon Budapesten, Pozsonyban, Besztercebányán, Miskolczon, Kassán, Máramaros-szigeten, Kolozsváron, Brassóban, Nagyszebenben, Temesváron, Pécsen és Szombathelyen, a vadőri vizs-

tetlen lustaságunkon s a Pista bácsi jövődőlésén, melyeknek alapját a »levegő ájérének a« szaga képezte.

— Milyen bolond is a nép — jegyezte meg az egyik vadász czimbora, — ő a levegő szagából csinál kalendáriumot!

Hízen százezer mértföldnyi területén a nagy mindenségnek, nincs egy pipába való felleg.

Nem sokára ezután bugni, mormolni kezdett a Terbete, a Meszes másik óriása....

Azután imbolyogni kezdettek a hatalmas fák magasba szökő ágai; titkos, mély sóhajtozások szálltak át a nagy erdő testén s nemsokára nagy, sötét árnyék borult a környezetre. Ahol a lombos fák között szemlélhettük az eget, vidám, derűs, ragyogó volt; nem is sejtettük, hogy megváltozik gyönyörű arczata. Élveztük a megfrissült levegőt s nagy kedvvel fogtunk a falatozáshoz. Felelevenült elbágyadt kedélyünk s mármár neki indultunk a nagy vágásnak, mikor tompa moraj zugott át az erdőn s a kék égen villámszikrák pattogtak.... Nem volt annyi időnk, hogy felszedelőd-

gák pedig az erdői szakvizsgákkal kapcsolatosan Budapesten, Pozsonyban, Szombatyelyen és Kolozsváron a vármegye székházában délelőtt 9 órakor fognak megkezdődni és folytatólag megtartatni.

Felhivatalnak mindazok, a kik az erdői szakvizsgát, vagy a vadőri vizsgát letenni óhajtják, hogy hiteles bizonyítványokkal felszerelt folyamodványaikat a vizsgák székhelyére nézve illetékes kir. erdőfelügyelőhöz folyó évi október hó 1-ig nyujtsák be.

Budapest, 1903. évi augusztus hóban.

M. kir. földmívelésügyi minister.

KÜLÖNFÉLÉK.

A citrom, mint gyógyítószer. Egy amerikai, csikágói orvos azt a fölfedezést tette, hogy a citrom leve kitűnő szer a tifuszbetegség ellen. Ez a fölfedezés megint nagy becsületet ad a citromnak mint orvoságnak, a mint hogy régente ugyancsak bőven használfák is. Régebben azt tartották, hogy a citromlé igen hasznos szélhűdés ellen, kolera-esetekben, sárgaság, kanyaró, szivdobogás, főfájás, gyomorgyulladás, reuma, szédülés és még egy csomó más betegség ellen. De az ugynevezett Kremortartari limonádé (a citromos víz egy speciális módon elkészítve), azt állítja egy régibb orvos, számtalanszor elegendő volt, hogy a tifusz kedvező fordulatot vegyen tőle. Külsőleg is alkalmazták a citromot mint gyógyítószer, Arról győződtek meg, hogy a tagok sorvadása és a fokozatos izomsorvadás szintén megszűnt, ha a beteg tagokat naponként többször mindaddig dörzsölték citromszeletekkel, míg ki nem vörösödtek.

Állatias tanító. A budapest rendőrség az ipoly-sági vizsgálóbíró elfogató parancsa alapján letartóztatta Krempánszky István 60 éves nyugalmazott tanítót, aki Alsó-Fegyverneken a tanítására bízott 9—10 éves leányok ellen éveken keresztül erkölcsstelen merényletet követett el. Eddig hét feljelentés ügyében folyik ellene a vizsgálat. Átkísérték az ügyészségre.

jünk, már sötét árnyékba borult a rengeteg s jajgatott a távoli hegység hatalmas völgy-öble. Nagy zugással, csattogással, szörnyű bömböléssel nyargalt dél felől az orkán s vadul tépte az erdő fáinak lombzatát. villámstorok pattogtak fölöttünk s a háborgó lég vadul tánczolt az ormokon.

— Innen nincs menekülés; itt kell bevárnunk az istenítéletet! — mondogattuk s kortyngattuk a kulacs tartalmát.

Egy szörnyű lobbanás, óriás csattanással tűzött a közelünkben égnek meredő szikla-toronyba s meg-rázta a nagy hegyet, mint óriás egy gyermeket. Ingott alattunk a föld — legalább mi úgy képzeltük — s pillanatokig szinte megdöbbenve és szótlánul néztünk egymásra. Nem sokára rá még egy hatalmas dördülés következett s egyszerre szörnyű zajjal megnyiltak az ég csatornáí, zsilipjei s patakként ömlött a csoda fekete fellegből ránk az eső . . .

A villámok egymásba fonódva, egymásba csapódva villantak pillanatról pillanatra a közelünkben s a dörgés

Lelketlen pap. Megdöbbenő hirt telegrafálnak Bozenből. Hirt, amely szomorúsággal tölt el mindenkit, ki hisz a papi hivatás szentségében és fennségében. Vigo-Rendana lelkésze sötét bűnnel szennyezte be papi ruháját. Azt a ruhát, melynek a tisztaság szimbolumának kellene lennie. A rendőrség elfogta, mert igaznak találta az ellene emelt vádat, mely szerint felnőtt leányok becsülete ellen több ízben merényletet követett el és az örök kárhozattal való fenyegetéssel kényszerítette őket hallgatásra. Eddig négy esetet bizonyítottak rá. Az állati pap neve: Lorenz Felicetti.

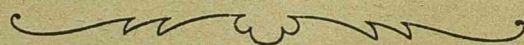
Kilencven fogadott leány. Az amerikai a leg-ügyesebb üzletember a világon. Akármilyen bonyolódott ügyben kell határoznia, rögtön feltalálja magát. Új ötletei ezrivel teremnek az üzlet felvirágoztatására. Arizona államban nemrég halt meg egy Adolphy nevű korcsáros, akinek egyidőben kilencven fogadott leánya volt. Ennek a nagymértékű adoptálásnak érdekes a története. Adolphynek azelőtt St.-Louisban óriási kerti vendéglője volt, amelyben nők szolgáltak fel a vendégeknek, akik ugyancsak nagy számmal látogatták a helyiséget és a vendéglős napról-napra szép hasznot vágott zsebre. Gondtalanul élt jó ideig, amikor a városi hatóság megtiltotta a pincérnők alkalmazását a vendéglősök. Adolphy vendéglője főképpen azért volt olyan látogatott, mert bájos női kezek hozták az ételt és italt a vendégeknek. Az európai vendéglős ilyen körülmények között föltétlenül becsukta volna a vendéglőjét; Adolphy azonban korántsem tette ezt. Az amerikai élelmesség felülkerekedett benne, pompás ötlete támadt: rögtön a városi gyámhatósághoz sietett és a szolgálatában álló kilencven pincérnőt örökbe fogadta. Evvel az ügyes ötlettel megmentette a vendéglőjét, mert a leánynak semmiféle hatáság tilthatja el, hogy apja üzletében dolgozzék.

Az éghajlat és az életkor. Stevens angol egyetemi tanár a statisztika adatainak felhasználásával kiszámította és bebizonyította, hogy a mérsékelt éghajlat alatt levő országok lakói tovább élnek, mint azok, a kik a tropikus vagy sarki éghajlat alatt élnek. Németországban, Angliában és Németalföldön átlag ezer ember közül hetvenhét éri meg a hetven éves kort, Dániában nyolcvannégy, Svédországban nyolcvannyolc, Norvégiában

egy hosszú, időnként kitérő bömböléssel megszakított egyhangu morgással folyt össze . . . A fellegszakadás egy pillanatra sem szűnt; az egész hegységet egy zavaros áradat öntötte el, mely hatalmas fatörzseket, szikladarabokat, apróbb állatokat sodort magával a völgybe, mely néhány percz alatt egy szőke, piszkos tengerré változott . . .

Ott állottunk a rengeteg közepén, bokáig az áradatban, míg reánk ömlött az égi áldás és meg-fürösztött bennünket villámtól őlcsókolgatott tengerben . . .

Tovább egy óránál tartott a mig elnémult a csatazaj; a vadul száguldó vihar, néhány óriás fát kidöntve, egy csomó apró állatot megsemmisítve — elvonult fölöttünk. Szamos völgye fölött száguldott már a tarajos fellegek óriás csoportja s a mi vidékünkre a szelid kék ég borult áldólag s az isteni nap fensége: mosolygó sugarakkal csókolt a az előttünk elvonuló szép völgy piszkos sártengerét.

pedig kilencven, Oroszországban az északi tartományok lakói rendszeresen tovább élnek, mint a délen lakók. Magyarországon, Ausztriában és Portugáliában már csak hetvenegy ember éri meg az aggkort ezer közül. Spanyolországban csak ötvennyolc, Görögországban ötvennégy, Kelet-Azsiában pedig negyven. Legtöbb a hetven esztendő ember Franciaországban, a hol ezer közül százhuszonhét ember oly szerencsés, hogy életének a hetvenedik évét megéri.

Magyar törvény a dohányzás ellen. Eleink is nagy kedvelői voltak a gondülő pipának, s hogy az országban aránylag gyorsan terjedt el a dohány élvezete, része volt benne a töröknek, a kinek sok szokását elsajátítottuk. A másfélszáz esztendő török uralom alatt volt ideje őseinknek a füstölést eltanulni. Krónika említi, hogy már 1576-ban a török követtség Báthory Kristótnak dohánynyal és pipával kedveskedett. Apaffy Mihályt 1663-ban, Érsekújvár alatt kínálta meg a nagyvezér egy pipa dohánynyal. A különben erős természetű fejedelem azonban annyira rosszul lett a szokatlan élvezettől, hogy megfogadta, többé nem él ezzel a gyönyörűséggel, sőt azt másoknak is eltiltja. Egyik tilalom a másikat követte s végre 1670-ben a Gyulafehérvárott egybegyűlt országgyűlés a következő törvényt hozta:

XIII. Artikulus. A tobák megtilalmazásáról és a ki behozná, annak büntetéséről.

A tobáknak alkalmatosságával minémű romlás követé némely atyámfiait, nyilván vagyon, máskeppen is sok pénzt emészten meg ez hazánknak az ilyennel kereskedők, hogy azért ennekutána senkinek is afélét az hazában szabadon behozni ne légyen, sőt a kinek de praesenti vagyon, post exorptionem praesentis eietae csak tizenötöd nap alatt árulhassa, poenája pedig, a ki béhozza a legyen, hogy mind harmincadokon, vámokon, városokon, falukon minden egyéb nála levő javaival elvétessék azon helybéli tiszték által; faluban pedig a falusi bíró is elvehesse; jószágos ur s Nemes ember pedig ha él vele, 50 for., egy ház helyi Nemes ember 12 forint, paraszt ember 6 forint poenájá, melyeket a tiszték sub poena articulari tartozzanak exequalni comperta tamen rei veritate. Az paraszt ember pedig, ha a Dominus terrestris elébbeni, a büntesse meg, ha pedig a tiszt, ugyan a tiszt büntesse meg, ide értvén papokat, deákokat, és indifferenter minden némű rendeket.

A törvény, a mint látszik, elég szigorú volt, de apáink dohányzó készségét vajmi kevés mérsékelte, mert a kinek végre kellett volna hajtani, az is áldozott a tiltott élvezetnek.

Szerencsétlenség egy vadászaton. Tisza István gróf fia, ifabb Tisz István, a ki most tett érettségét, Geszten Keglevics György és Miklós grófokkal vadászott. Tíz-tizenkét hajtófiu vette őket körül, a kik a vadat a vadászok elé terelték. A fiuk mohón lesték a kilőtt töltéseket. Egy tízéves fiu két kilőtt töltést látott meg a földön Tisza István gróf lábánál. A gróf háta mögé sompolygott és föl akarta venni a töltéseket de e közben meglökte a fiatal gróf fegyverét, a mely eldőrdült s golyója a gyermek koponyájába furódott. A gyermek szörnyet halt. A vadászatnak természetesen azonnal vége lett. Ifjabb Tisza István gróf bejelentette az esetet az ügyészségnek.

Vizbefuladt lakodalmasok. Nagy szerencsétlenség történt, mint Zomborból jelentik, a Titel közeleiben levő Zsablya község határában. Doszics Milivoj zsablyai legény a minap tartotta esküvőjét Kátyon

Tovics Szávetával. Az esküvő után a fiatal pár nagy nászújjal eltávozott a menyasszony lakásáról, hogy Zsablyára menjenek. Utközben a Tiszán is át kellett kelniök s a lakodalmas nép a kocsikkal együtt elhelyezkedett egy rozoga kompon. A mikor már a folyó közepén voltak, a lakodalmas népet kísérő dudás belekezdett egy nótába. A duda hangjától a lovak megbokrosodtak s Périty Jóco lovai a kompról beugrottak a Tiszába, magukkal rántva a kocsit és rajta ülőket. A nagy sikoltozástól megijedt a többi ló is, beugrottak a Tiszába. A dereglyéhez csatolt csolnakon rögtön megkezdték a mentést; a menyasszonyt és a vőlegénynek két nőrokonát sikerült is megmenteni, ellenben Doszics Milivoj a vőlegény, Mikovics Arzen, Stakics Stévo, Stakics Darinka, Popovics Kató és Kidiszárovics Miléva a víz alá merültek, mielőtt kimenthették volna őket. A lovak a kocsikkal együtt pusztultak el. A szerencsétlenséget a dudás okozta, a kit a csendőrség le is tartóztatott. A vizbefultakat hosszas, fárasztó munka után másnap reggel kiotgták.

Harc a cigányokkal. Két helyről érkezik hír rabló cigányok garázdálkodásáról. Mint Sátorajaujhelyről jelentik, minap éjjel a cigányok betörték Sennyey Pálné báróné battyáni kastélyába. A betörőket észrevette a báróné inasa s ellentállani próbált, de a cigányok agyonlőtték. A lövés zajára a báróné és Mici leánya felriadtak álmukból s kimenekültek. A bárókisaszony éppen abban a pillanatban futott ki, a mikor a rablók hálószobájába rontottak. A menekülő hölgyek jajveszékelésére összefutott a cselédség és a szomszédság s megzavarták a rablókat véres munkájukban. A cigányok elfutottak; pénzt nem vittek magukkal. Az eset híre gyorsan elterjedt a községben s kevéssel a kastélyba való betörés után az egész falu talpon volt, de akkorára már a rablóknak nyoma veszett. Az összes csendőrséget mozgósították a rablógylkosok elfogására. — A másik eset, Sárbogárd mellett, az őrsi pusztán történt. Egy huszonnégy főnyi kóbor cigánycsapat fényes nappal megtámadta Pénzes Ferenc földmivést, a ki szénával megrakott szekerekkel hazafelé igyekezett. A cigányok a földmives lovait akarták elrabolni. Pénzes kiáltására több munkás sietett elő, a mire valóságos harc fejlődött ki a rabló cigányok és a munkások között. A cigányok revolverekkel lövöldöztek. Pénzes lábát keresztüllőtték s több embert veszedelmesen összeurkáltak. Már-már sikerült a rablóknak teljesen kifosztani a védtelen embereket, mikor véletlenül egy tiztagu vadász-társaság érkezett a vérengzés helyére s ezek körülfozták a gyilkos csapatot. Néhány azonban elmenekült s a kukoricából lövöldöztek a vadászokra, a kik szintén lövésekkel feleltek. Valóságos csoda, hogy lövöldözés közben emberhalál nem történt. Végre négy csendőr is érkezett oda s ezeknek nagynehezen sikerült a körülzárt rablókat lefegyverezni. Tíz lopott lovat találtak náluk a csendőrök. A rablókat megvasalva kísérték a székesfejérvári ügyészség fogházába.

A szeretet öl. Weinstein Ferenc vaáli közigazgatási tisztviselő néhány hónappal ezelőtt elvesztette édesanyját, a kit rajongásig szeretett. Azóta buskomorság mutatkozott rajta s egyre arról panaszkodott, hogy a sirba vágyik édesanyjához. Minap, mint székesfejérvári levelezőnk írja, öngyilkosságot követett el. Előbb a lámpa vasára akarta fölakasztani magát, de a kötél elszakadt, azután revolverrel négyszer magára lőtt. A mire ráakadtak, már meghalt. Két levelet hagyott hátra, a melyben elmondja, hogy édesanyja halálán nem tud megvigasztalódni, azért megöli magát.

Tizenkét férj özvegye. Kalandos életű asszony halála hírére hozza a táviró Newyorkból. Ez az asszony Canary Margit, a kinek tizenkét törvényes férje volt. Ezek közül kettőt ő maga lőtt agyon, egynéhányat mások gyilkoltak meg, de egy sem halt meg közülük természetes halállal.

Canary Margit szüleivel együtt 1862-ben telepedett le Nevadában. Szülei néhány évvel ezután elestek az indiánusok ellen való harcban. Akkor egy öreg asszony vette gondjába Canary Margitot, a kinek csodálatos bátorságáról már mindenfelé beszéltek. A leány férfinak oltózkodva, résztvett ezentúl a harcban. Egy alkalommal a Grosse Camp közelében vívott csatában történt, hogy Egon kapitányt, a későbbi tábornokot, csapatával együtt bekerítették az indiánusok. Mindenkit lemészároltak már s a kapitány is megsebesült, a mikor hirtelen ott termett Canary Margit, embereivel vakmerően közibe vágott a vörösbőrűeknek s lovára kapva a sebesült kapitányt, mint a villám elvágatott. Ekkor kapta a Calamity Jane nevet s e néven ismerte huszonkét esztendőn keresztül épész Észak-Amerika. Canary Margit nemsokára ezután férjhez ment egy Hickock nevű lovas marhapásztorhoz, a kit ezután nem is hívtak többé a becsületes néven hanem csak úgy: a Calamity Jane férje. Ezt az embert egy kocsis orozva meggyilkolta, mire Canary asszony meglincseltette a kocsist és ő maga is résztvett a véres aktusban. A bátor asszonyt egy ízben e szavakkal támadta meg egy utonálló:

— Adja ide a pénzét, mert különben kilövöm az agyvelejét!

— Az agyvelőmet kilőheti, mert hiszen sok ember él a világon agyvelő nélkül, de olyat, a ki pénz nélkül tudna élni, még nem láttam, — válaszolt nyugodtan Canary asszony. Az utonálló elnevette magát, lebecsátotta revolverét és odébb állt. Canary asszony egyébként teljesen férfi módjára élt. Volt lókupec, közben lopott is lovat, dolgozott a bányákban, dohányozott, viszkít ivott, kártyázott, állandóan férfiruhában járt s nem félt senkitől. Egy alkalommal a korcsmában kicsufolták. Canary asszony revolvert rántott és arra kényszerítette csufolóit, hogy táncoljanak előtte. Ezt oly módon cselekedte meg, hogy a padlóba lövöldözött, s a ki nem akart esetleg megsántulni egy golyótól, annak ugrálnia kellett. A különös asszony egyébként irtózott a civilizációtól. Mindig a szabadban élt, csak egyszer volt városban, a mikort a buffalói kiállításon pénzért mutogatták. A látványosság azonban csak tíz napig tartott. Canary asszony a tizedik napon egy korcsmában leitta magát és revolverrel lövöldözte az üvegeket. A rendőrségen három nap becsukták a botrányért, s a mikor kiszabadult, találkozott egykori vezérével, Buffaló Bill-lel, a ki adott neki pénzt, mire Margit asszony igyekezett odébb állni Buffalóból. Nemrég azután beteg lett. Akkor elvitték szülővárosának, a Dakota állambeli Terry-hez a szegényekházába. Terryben élt a leánya, a ki annak idején igen jól ment férjhez. A szegényekházából értesíteni akarták. őt. Margit asszony nem engedte meg ezt, mondván, hogy nem akarja, hogy leánya esetleg szégyenkezze az anyja miatt. A mikor aztán halálát érezte, azt kívánta, hogy első férje mellé temessék. Kívánságát teljesítették is, mert mikor halálának híre ment, Észak Amerika számos városából érkezett pénzáradomány, hogy a különös asszonyt, ki a hábornban dicsőséget aratott, tisztességesen temessék el.

Leégett város. A galíciai Zlocovban, óriás tűzvész dühöngött. Ötszáznál több lakóház, két kórház, a törvényszéki épület és a Miklós-templom pusztult

el. A négy kilométer hosszú Glinanja városrész egészen elhamvadt; mindössze két ház maradt belőle. A város több helyen gyuladt kik egyszerre és sem víz, sem oltószerek nem álltak rendelkezésre. Hétezer ember hajléktalan lett. Eddig hét megégett holttestet találtak, de az áldozatok száma sokkal nagyobb. Monasterziskában kétszázötven ház égett el és háromezer ember lett hajléktalan: sok gyermek elégett.

A csillagok mozgó-sebessége. Ma már nincs csillagász, a ki hinné, hogy mozdulatlan, a helyét meg nem változtató csillag is van a menny hatalmas boltozatán. Ma tudják, hogy kivétel nélkül minden csillag mozog és hogy épp azok a csillagok, melyeket azelőtt mozdulatlanoknak hittek s állócsillagnak neveztek, haladnak talán a legnagyobb sebességgel a világűrben, mert ezeknek a tömegük, azaz a súlyuk a legnagyobb. Ezt a mozgást azonban nem vehetjük észre, mert az, álló csillagok roppant messzeségben vannak tőlünk. A Föld és a legközelebbi állócsillag, a Kentaurusz alfája között 4,750.000.000.000 mérföld a távolság. A messzeségnek ezt az óriás voltát egy csillag-távolságnak nevezik. Negyedfél évig tart, míg a fény ezt az utat megfutja. A fényes Szíriusz-tól, melyet sokáig a legközelebbi állócsillagnak hittek, tizennégy évig tart, míg a fény szemünkhöz jut, a Nagy medve csillagaitól huszonnégy-huszonöt, a Sarkcsillag-tól negyvenhárom évig jön a fény.

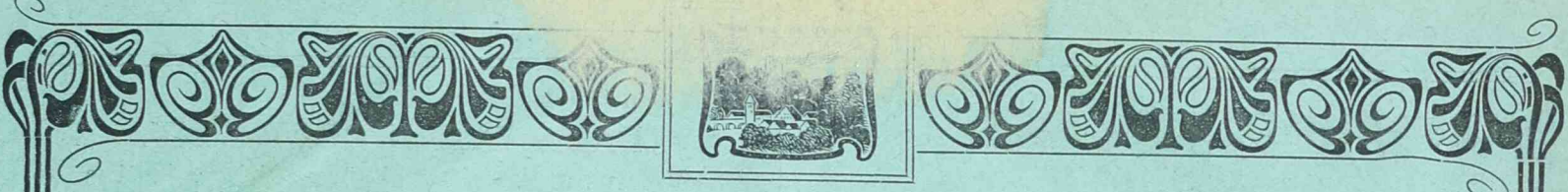
A Lecithin. Amerikából, a szenzációs találmányok szülőföldjéről, megint egy nagyszerű felfedezés érkezik. Dr. Hatai, a chicagói orvosegyetem tanára, olyan szert talált fel, a melytől az emberek a szó szoros értelmében óriásokká fejlődnek és az állatok is abnormálisan nagyra nőnek. Ezt a pompás táplálószeret Lecithin-nek keresztelte dr. Hatai. Először tengeri nyulakon próbálta ki ennek a szernek az erejét, még pedig meglepő sikerrel, mert a kis állatok hatvan százalékkal kedvezőbben nőttek. Ugyanilyen hatás mutatkozott akkor is, amikor embereken kísérletezett. A Lecithin dr. Hatai állítása szerint szerves foszforvegyülék, amely ugyanazokat az anyagokat tartalmazza, melyek a tojásban, a velőben és a fehér véresejtekben megtalálhatók. Kísérleteiből meggyőződött, hogy a Lecithin okozta növény normális és egészséges; minden testrésze egyforma hatással van, tehát többet ér mint sok más izgatószer.

Szerkesztői üzenetek.

Pritz Géza urnak, Ujbánya. Az illető cégnek irtunk az áru lefoglalásáról s most várjuk feleletét. Meg vagyunk róla győződve, hogy a visszatérítendő csekély összeg miatt nem fogja hitelét kockáztatni. **Schmuk György** urnak, Marcali. Az 1890 évi I. t.-cz. 25 §-ának d. pontja szerint az erdővédek feltétlenül mentesek az utadó alól, mint a hogy ezt már levelező-lapon is közöltük, természetesen csak a saját személyükre nézve, míg esetleges vagyonuk után kivetett adó az utadónak is alapját képezi. **Darázs István** urnak. Fia kérvényét vagy azért utasították el, mert sok volt a folyamodó s valamennyit nem lehetett felvenni, vagy talán a kérvény kiállítása és felszerelése nem felelt meg a kívánalmaknak, erre nézve azonban csak abban az esetben adhatnánk véleményt, ha a kérvényt és mellékleteit látnók. Helyet kereshet esetleg a lapunkban való hirdetés utján is, lehet, hogy sikerül neki ilyet kapni.

Felelős szerkesztő és tulajdonos lapkiadó
Podhradszky Emil.

ERDÉSZETI UJSÁG

VII. évfolyam

52. szám.

**szak- és társadalmi lap
az erdészeti személyzet részére.**

Szerkeszti és kiadja:

Podhradszky Emil.

Tartalom:

1. Vezércikk: Évfolyam zárás.
2. A méhészet némely kérdései.
3. Tárca: Viharban
4. Hasznos tudnivalók.
5. Hirdetmény.
6. Különfélék.
7. Szerkesztői üzenetek.
8. A boritékon: Hirdetések és pályázatok.

Tölgy vetőmakkot

nemkülömben mindennemű

Erdei vetőmagot

elismert jó minőségben szállít

Magyar Fenyőmag Pergető Gyar

Faragó Béla

Erdei csemetekert

Diszfenyő telep

Zala-Egerszegen.

ÉLŐ VAD!

5—26

Élő foglyokat, fácánokat, nyulakat, őzeket, szarvasokat, vad tengeri nyulakat, baglyokat és minden más állatokat magas áron vásárol az „Élőállat-kiviteli vállalat és állat-nagykereskedő”: **O. Frank, Wien V., Zentagasse 48 sz.** Továbbá szállítok mindennemű élő vadat és más első minőségű állatot. Minden vadásznak és vadászat-kezelőnek nélkülözhetlen tanácsadóval ellátott képes ár-jegyzéket ingyen és bérmentve küldök. Csoportos nyul fogáshoz saját hálóimat és foglyok s fácánok szállításá-hoz saját csomagolási eszközeimet bérmentve küldöm meg.

7057/1903. szám.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY.

Versecz thjf. városnál üresedésben levő s ki-nevezés után betöltendő erdőőri állásra ezennel pályá-zatot hirdetek s felhívom azon törvényes minősítéssel bíró egyéneket kik ezen 480 korona évi bér, szabad lakás, 1 hold föld illetmény, egy tehén tartás és saját szükségletre elegendő hulladékta illetménynyel össze-kötött állásra pályázni óhajtanának, hogy kellően fel-szerelt kérvényeiket nyelviseretük kitüntetése mellett hozzám f. évi október hó 15-ig nyújtsák be.

Versecz, 1903. évi szeptember hó 17-én.

Weifert s. k., polgármester.

Szepesvármegye erdészeti bizottságától.

1253 szám.

k. b. erd. alb. 1903.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY

kerületi erdőőri állásra.

A Szepesvármegyében Zsegra székhelylyel és 680 korona összejavadalmazással ellátott II osztályú kerületi erdőőri állásra pályázat nyittatik.

Ezen állást a megjelölt javadalmazással csak az 1879 évi XXXI. t.-cz. 37 §. a), b), c), pontjaiban megszabott minősítéssel bíró egyén nyerheti el; szakvizsgával nem bíró pályázó csak szükség esetén és csak ideiglenesen egy évre és a szakvizsga egy éven belül való letételé-nek kötelezettsége mellett a III. osztályba való sorolással és 560 kor. javadalmazással fog kineveztetni.

Kinevezett egyén köteles az állást folyó évi ok-tóber hó 31-én elfoglalni.

A hiteles okmányokkal felszerelt kérvények folyó évi október hó 1-éig alólirott bizottsághoz nyújtandó be.

Lőcsén, 1903 évi szeptember hó 9-én.

Szepesvármegye közigazgatási erd. bizottsága.

A kontinens régi jó hírnevő vállalata.

Párisi világkiállítás 1900. Grand Prix. — Számos diszoklevél, állami és egyesületi érem.

Pozsony 1902. arany érem. — Lember 1894. nagy arany érem.

Slavoniai kocsányos és kocsánytalan

Tölgy vető makkot

Jegenyefenyő magot

és mindennemű őszi vetésre szükséges

ERDEI VETŐ MAGOT

szállít

**elismert kitűnő minőségben,
a lehető legolcsóbb árak mellett**

Stainer Gyula

csász. és kir. udvari szállító

első körmendi **magyar** magpergető
intézete

Körmenden.

Egyszer s mindenkorra kijelentem, hogy a számlaösszegeből 2% t. c. vevőim által megjelölendő erdészeti alapítvány javára levonható és az Országos Erdészeti Egyesületnek beküldhető.

Több ezer elismerő nyilatkozat. Arjegyzék ingyen és bérmentve.

Első rangu egyenruházati intézet

Blum és Társa

Szerb kir. udv. szállítók. Ó cs. és kir. Fensége József Főherczeg udv. szállítói
A nagyméltóságu Földmívelésügyi m. kir. Ministerium hivatalosan megbízott
erdészeti egyenruha szállítói.
Az „Országos Erdészeti Egyesület” rendes tagjai.

BUDAPEST IV. Belváros, Sütő utca 2. szám, a Szervitater sarkán.

Saját műhelyeink a házban: Sütő utca 2, Szervita tér 8, Hajó utca 3.

III. A XVszámu, kimerítő tartalmu árjegyzékünk közrebocsajtása alkalmából ajánljuk legkészségeesebb szolgálatainkat, minden néven nevezendő, — mesteri szabásu, izlésteljes csinos kiállításu

ERDÉSZETI és ERDŐ ALTISZTI EGYENRUHÁK

nemkülönb felszerelési czikkek szállítására.

Hivatalos uton részletfizetésre

s eszközölhetők a megrendelések; az ily megrendeléseket, hosszas gyakorlatunk alatt be- — a tekinthető számos elismerő nyilatkozatok tanúsága szerint, — mindenkor, az igen tisztelt megrendelők legteljesebb megelégedésére hoztuk kivitelbe.

POLGÁRI RUHÁK

a legujabb franczia es angol divat szerint, szinte jutányos árban készítettnek. — Vevőink kényelmére bármely szakmánkba nem vágó czikket készséggel beszerzünk és a vidéki megrendelések kivitelére különösen kiváló gondot és figyelmet fordítunk,

Óvjuk igen tisztelt megrendelőinket oly czégektől, kik olcsó reklám árák által régi vevőinket megteveszteti óhajtják, miután jutányosabb árt csak is az anyag és kiszolgálás rovására nyujthatnának.

Kivánatra ingyen és bérmentve küldjük meg árjegyzékünket és a hivatalos megrendeléshez szükséges részletfizetési megrendelési ivet. Bármily csekély megrendelés is a lehető legnagyobb figyelem és pontossággal lesz kiszolgálva.

Kiváló tisztelettel

BLUM és TARSÁ

Szerb királyi udvari szállítók.

Ó császári és királyi Fensége József főherczeg udvari szállítói. A nagyméltóságu Földmívelésügyi Ministerium hivatalosan megbízott erdészeti egyenruha-szállítói. Az „Országos Erdészeti Egyesület” rendes tagjai.

Jutányos árák.

MAGYARHON ELSŐ LEGNAGYOBB és LEGJOBB HIRNEVŰ ÓRAÜZLETE

BRAUSWETTER JÁNOS

SZEGEDEN
CS. és KIR. KIZÁRÓLAGOSAN SZAB.
KRONOMETER- és MŰ-ÓRÁS
FELTALÁLÓJA A REMONTOIR.
INGAÓRÁKNAK STB. STB.

ÓRÁK, ÉKSZEREK
10-ÉVI JÓTÁLLÁSSAL
KESZPENZERT, VALAMINT
RÉSZLETFIZETÉSRE
JAVÍTÁSOK 5 ÉVI JÓTÁLLÁS MELLETT.

KÉPES ÁRJEJYÉK 2000ILLUSZTRATIOVAL INGYEN és BÉRMENTVE

ÁLLÁST

mint erdőőr vagy vadász keres valamely hazai nagyobb uradalomban egy szakvizsgázott erdőőr. Az erdészeti és vadászati teendőiben teljesen jártas. Ért a hasznos vadak ápolásához, fácán tenyésztéshez, duvadak mérgezéséhez. Biztosítékul kívánatra 5000 koronát tesz le. Állását 1904 március 1-én foglalhatja el. Címe a lap kiadójában megtudható.

Nyomatott Stegmann János könyvnyomdájában Szászsebesen.

Az erdő

és annak fenntartója
hazánkban a második
évezred elején.

Irta:

PODHRADSKY EMIL
az Erdészeti Ujság szerkesztője.

Ára füzve, postadijmentesen
1 K. 60 f.

Kapható az
Erdészeti Ujság
kiadóhivatalában.

